

► Theo Nieuwenhuis stapt over naar biologische strokenlandbouw

Groenten, bloemen en grassen netjes naast elkaar

Alle ruimte voor biodiversiteit onder en boven de grond. Met dat uitgangspunt kwam Theo Nieuwenhuis uit Didam uit bij de biologische teelt van gewassen in stroken. Een veelbelovende teeltvorm die nog in de kinderschoenen staat.

Gerard Menting

Didam

Nee, Theo Nieuwenhuis kan op zijn bedrijf in Didam nog niks laten zien van gewassen die naast elkaar opgroeien in stroken van 3 meter breed. En hij kan ook niet tonen hoe zulke teelt een heel ander boerenlandschap dan normaal biedt. Want na enkele jaren aan voorbereiding is dit het eerste jaar dat er gewassen worden gezaaid en geplant.

Het wordt een spannend jaar, blijkt uit het enthousiaste relaas van de voormalige melkveehouder. De planten gaan groeien zonder chemische bestrijdingsmiddelen, kunstmest en met minimale grondbewerking. „De biologie moet nu zijn werk doen.” Nieuwenhuis heeft de beschikking over 50 hectare, waarvan 30 hectare bij zijn bedrijf liggen. Hij begint met 16 hectare, eerder al ingezaaid met een grasmengsel.

Kool, bloemen en mais

Minimaal ingrijpen in de bodem betekent bijvoorbeeld dat het gras grotendeels blijft. „Ik frees een strook van 10 centimeter voor de planten. Het gras zal concurrentie geven, maar voorkomt ook ongewenste kruiden. Later kan ik als dat nodig is de wortels van het gras doorsnijden als de planten meer kans nodig hebben.”

Dit eerste jaar komen er zonnebloemen te staan, rode en witte kool, voederbiet en suikermais, afwisselend in stroken van 3 meter breed. Daartussendoor zitten ook stroken met mengsels bloemen en kruiden, waaronder vlinderbloemigen, cichorei, smalle weegbree en zelfs paardebloem.

„Ik had meer soorten groenten willen telen, maar het blijkt lastig te zijn om afzet te vinden. Ik had enkele afspraken die op het laatste moment niet doorgingen”, zegt Nieuwenhuis. „Volgend jaar hoop ik het aantal contracten uit te breiden.”

Kringloopboeren

Tussen de woning en het bedrijf ligt een perceel dat van afstand een gewoon stukje wei kijkt, maar dichterbij is er een enorme diversiteit te zien. Er zaten dan ook zeven soorten gras, vier soorten klaver, zes vlinderbloemigen en zeven verschillende kruiden in het mengsel. „Het jongvee van de buurman dat hier even stond, vond het smakelijk”, zegt Nieuwenhuis met een glimlach.

De fenomenen bodemleven, biodiversiteit en kringloopboeren interesseerden hem al langer. „Ik heb me echt verdiept in hoe het werkt in de grond, hoe je duurzaam de bodem

▲► Theo Nieuwenhuis op zijn land, dat verdeeld is in stroken van 3 meter breed. FOTOGRAFIE VAN DEN BERK

kunt beheren. De traditionele akkerbouw met gebruik van herbicide en insecticide stond me tegen. Elke ingreep die je doet heeft invloed op het bodemleven. Je kunt ook uitgaan van de weerbaarheid van de bodem en de plant. Daarover heb ik een filosofie ontwikkeld, die ik hier in de praktijk kan brengen.”

Sluipwespen en loopkevers

Insecten zoals sluipwespen en loopkevers spelen een belangrijke rol in het gezond houden van gewassen. In de bodem moet er een evenwicht zijn, waarmee je schade door bijvoorbeeld muizen, ritnaalden of emelten kunt beperken. De vastheid van de bodem, de organische stof om het water beter vast te houden en de interactie tussen wortels, koolstof en bacteriën zijn in de uitleg van Didamse akkerbouwer elementen die allemaal meespelen in een gezonde bodem.

Nieuwenhuis had in Oud-Zevenaar een melkveebedrijf, maar zat daar ingeklemd tussen de bebouwde kom en het Natura 2000-gebied Rijnstrangen. „De provincie zocht grond voor natuurontwikkeling. Dat kun je

als bedreiging zien of als kans. Ik besloot de overstap naar biologische akkerbouw te maken.”

De Didammer wordt als deelnemer van het onderzoeksproject over precisielandbouw gevolgd en bijgestaan door een expert van de Wageningen Universiteit. Eerder zetten onder meer in Flevoland enkele boeren al de stap naar strokenlandbouw.

Het uiteindelijke doel van Nieu-

Ik had meer soorten willen telen, maar het is lastig om afzet te vinden

– Theo Nieuwenhuis

wenhuis is een bedrijf met een zo groot mogelijke biodiversiteit te realiseren met een zo klein mogelijke input van energie. De meest extreme vorm hierbij is percelen creëren waar alle gewassen door elkaar staan. Maar zover is het nog niet. „Dan moet de robotisering zover zijn dat je daar per soort kunt oogsten, dat ga je niet met de hand doen.”